

GÜNLÜDÜR

03 Ekim 2017

Sayı : 64272063-610-26590
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-9666)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 19.12.2016 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.07-7/9666-72946 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 21.12.2016 tarihli ve 31853594-610-2-2305-4846 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Barış YARKADAŞ' ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/9666 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-9666 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı »
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlık » Kanunlar ve Kararlar Genel
Müdürlüğüne

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BARIŞ YARKADAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/9666)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

Yaz saati uygulamasıyla birçok şehrimizde milyonlarca öğrencinin yanı sıra erken saatte mesaiye başlayan milyonlarca vatandaş, kış günlerinde henüz güneş doğmadan evlerinden çıkmak zorunda kalmaktadır. Yeni saat hesaplamasında Iğdır'dan geçen boylam esas alınmış ve Türkiye ile Suudi Arabistan arasında da saat farkı kalmamıştır. Saat hesaplamasında İzmit'in üzerinden geçen 30. boylam (GMT+2) yerine Iğdır'dan geçen 45. (GMT+3) boylam esas alınmıştır. Bu durum da 60 dakikalık saat farkına neden olmuştur. Daha önce bir saat fark olan Orta Avrupa ülkeleriyle Türkiye arasında iki saat ve daha önce 2 saat fark olan İngiltere'yle saat farkı 3'e çıkmıştır. Suudi Arabistan, Irak ve İran gibi ülkelerle ise hiçbir saat farkı kalmamıştır. Ekonomik olarak ise sadece şu örneği vermek yeterlidir: Avrupa ile ortaya çıkacak zaman farkıyla mesai uyumsuzluğunun artması nedeniyle 13 milyar dolarlık ihracata zararı yaşanacaktır. Yıllık 18 milyar dolar düzeyindeki hazır giyim ihracatının yüzde 75'inin AB ülkelerine yapıldığı düşünüldüğünde bu uygulamanın ekonomik ve sosyal yönlerinin boyutu oldukça büyüktür. Bu çerçevede;

-Bu kararın yeniden gözden geçirilmesi düşünülmekte midir?

-Bu uygulamayla ne kadar enerji tasarrufu sağlanmıştır?

-2012 yılında hükümet bugün aldığına benzer bir Bakanlar Kurulu kararı almış ve kış saatine geçildikten sonra bir daha yaz saati uygulanmaması ile ilgili kararname Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Daha sonra ise bu uygulamadan geri dönmüş, yaz saati- kış saati uygulaması devam etmiştir. Bugün aynı Enerji Bakanlığı neden 2012'dekinin tam tersi bir karar almıştır. Bunun gerekçesi nedir?

-Türkiye'nin dünya üzerindeki coğrafi konumu düşünüldüğünde GMT +3 diliminde olmak Türk ekonomisine zarar getirmemekte midir? Bu uygulama ekonomideki kötü gidişin nedenlerinden biri midir?

-Bu değişiklikteki asıl amacın, Suudi Arabistan saat dilimini kullanarak, namaz saatlerini Mekke ve Medine'ye göre ayarlamak olduğu iddiaları doğru mudur?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5:

Yaz saati uygulamasının etkilerinin bilimsel olarak incelenmesi ve raporlanması amacıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından bilimsel bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bahse konu bilimsel araştırma sonuçları yaz saati uygulamasının enerji tüketimine etkisi ile psikolojik/sosyolojik etkilerinin incelenmesi olarak iki kısımda ele alınmıştır. Bilimsel araştırma sonuçları, ülkemizin jeopolitik konumu ile doğusu ve batısı arasındaki doğal saat farkları da dikkate alındığında uygulanmakta olan saat diliminin sürekli GMT+3'e geçirilmesinden elde edilecek enerji verimliliği kazanımları (yıllık bazda aydınlanma süreleri, gün ışığı kullanımı vb. dâhil olmak üzere) ile psikolojik/sosyolojik etkilerin (saat değişimlerinin getirdiği kaygı, stres, depresyon) yaratacağı olumsuzlukların da azaltılmasına katkı sağlayacağını göstermektedir.

Bilindiği üzere 30 Ekim tarihinden itibaren kış saati uygulamasına geçilmeyerek yaz saati uygulaması etkilerinin görüldüğü dönem başlamıştır. Kısa süreli veriler üzerinden yapılan analiz tasarruf açısından olumlu olmakla birlikte veri miktarı, çeşidi, istatistiksel karşılaştırılabilirlik yöntemleri geliştirilerek daha detaylı çalışma yapılmasına devam edilmektedir. Bununla birlikte, 8:00-17:00, 8:30-17:30, 9:00-18:00 mesai saatleri için ayrı ayrı 81 il için çalışma yapılmış, yaz saati uygulamasının toplam aydınlık süresini artırdığı tespit edilmiştir. Diğer yandan enerji tasarrufuna dair de analizler önce /sonra analizi şeklinde yapılmaktadır. Bu çalışmalarda da elektrik tüketiminde İstanbul Teknik Üniversitesi'nin raporunda yer alan tasarruf hesaplamalarına uygun olarak olumlu etkisi gözlemlenmektedir.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BARIŞ YARKADAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/9666)**

Yaz saatinin tüm yıl boyunca uygulanmasıyla akşam mesai ve okul çıkışlarına denk gelen karanlık zaman dilimi azaltılmış ancak oluşan karanlık, batı illerimizde sabah saatlerini kısmen etkilemiştir. Diğer yandan kış saati uygulamasının yapıldığı geçtiğimiz yıllarda yine 7:30 ve öncesi evden ayrılmak durumunda kalan öğrenciler karanlıkta yola çıkmakta, ayrıca 16:00 ve sonrasında karanlıkta dönmekte idi. Yaz saati uygulaması ile çocukların karanlıkta yolculuk etmesi en azından akşam saatlerinde engellenmiş olmaktadır. Dolayısıyla konunun etraflıca analiz edilmesi ilgili kurum ve kuruluşlarca, varsa oluşan risk analizlerine göre ek önlemler alınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra; Bakanlığımızca ilgili tüm kurum ve kuruluşlara söz konusu uygulamanın etkisi nedeniyle oluşabilecek önlemlerin kurum ve kuruluşların kendi görev ve sorumluluk alanları içerisinde alınmasına dönük resmi bilgilendirme yapılmıştır.

Bilgi edinme vb. her türlü gelen talep, öneri, şikâyet kayıt altına alarak cevaplanmaktadır. Uzun yıllardır devrede olan uygulamada vatandaşlarımızdan, kurum ve kuruluşlardan gelen talepler sistematik olarak takip edilmektedir. Yaz saati uygulamalarına dair gelen talepler içerisinde kış saati uygulamasına dönmek, uygulamaya dair bilgi talebi, memnuniyet, sabah saatlerinde ikili öğretimde okulların erken başlaması nedeniyle sabah erken karanlığında başlaması gibi konular iletilen başlıca konular arasında yer almaktadır. Diğer yandan, vatandaşlarımızın söz konusu uygulama hakkında memnuniyet ve uygulamanın devamı niteliğinde talep dilekçelerinin de alınmakta olduğu da bilinmelidir.

Bakanlar Kurulu Kararı ile ülkemizde yaz saati uygulamasının yıl boyunca uygulanmasına geçilmiş olup, uygulamanın etkileri yakından izlenmekle birlikte bu aşamada saat uygulamasının yeniden değiştirilmesine yönelik alınmış herhangi bir karar veya bu yönde yapılan herhangi bir hazırlık bulunmamaktadır.